

Nr 22.

Ankom till riksdagens kansli den 23 februari 1934 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om skärpta bestämmelser rörande anordnandet av offentliga danstillställningar.

I tvenne likalydande motioner, nr 200 i första kammaren av herr *John Björck* m. fl. och nr 234 i andra kammaren av herr *Åqvist* m. fl., vilka motioner hänvisats till lagutskott och behandlats av första lagutskottet, har hemställts, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag dels till sådan ändring av eller tillägg till § 13 i ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868, att offentliga danstillställningar ej tillåtas efter klockan 12 midnatt, dels ock till sådan ändring av eller sådant tillägg till 55 § andra stycket i kungl. förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker, att dispens från i denna paragraf meddelade bestämmelser ej må tillåtas i den utsträckning som nu sker.

Beträffande de skäl, som föranlett motionärernas hemställan, får utskottet, i den mån redogörelse därför ej lämnas här nedan, hänvisa till motionerna.

I § 13 i ordningsstadgan för rikets städer meddelas åtskilliga föreskrifter angående offentliga föreställningar eller andra tillställningar — med undantag av andaktsövning och föreläsning vid läroanstalt — vilka genom allmän tidning, anslag eller annorledes kungöras eller vartill inträdeskort försäljas eller avgift på ett eller annat sätt från allmänheten fordras, begäres eller mottages eller till vilka allmänheten eljest har tillträde. Paragrafen är således tillämplig å bland annat alla offentliga danstillställningar. För anordnande av dylika danstillställningar erfordras enligt paragrafen i fråga tillstånd av polismyndigheten i orten. Den som för sådant ändamål anmäler tillställningen är skyldig att lämna polismyndigheten de upplysningar, denna äskar för att kunna meddela erforderliga ordningsföreskrifter. Beträffande det närmare innehållet av dessa ordningsföreskrifter lämnar paragrafen icke några anvisningar. Enligt kungl. kungörelse den 10 juni 1932 angående tillämpning för riket i dess helhet av vissa bestämmelser i ordningsstadgan skall § 13 i stadgan i vad densamma avser bland annat offentliga danstillställningar tillämpas även på landsbygden. Genom kungörelsen har därvid på landet landsfiskal tillagts enahanda befogenhet som i stad tillkommer polismyndigheten därstädes.

Utöver de bestämmelser som äro meddelade i § 13 ordningsstadgan kunna föreskrifter angående danstillställningar med mera meddelas i kommunala stadgor. Beträffande stad stadgas sålunda i § 20 ordningsstadgan, att, om fråga uppkommer att i avseende å allmänna ordningen därstädes meddela ny eller ytterligare föreskrift, utöver vad stadgan eller lag och författning

eljest innehåller eller lämnar åt magistrat eller polismyndighet att närmare bestämma, så kan förslag därom framställas såväl av stadsfullmäktige som av magistraten. Förslaget skall underställas Konungens befallningshavande, som antingen kan ogilla eller i oförändrat skick fastställa detsamma. Konungens befallningshavande kan även taga initiativ till dylik föreskrift, i vilket fall stadsfullmäktige och magistraten skola höras däröver.

Enligt § 30 ordningsstadgan kunna bl. a. bestämmelserna i § 20 i stadgan utsträckas att gälla även för vissa stadsliknande samhällen å landet. När så sker, meddelas samtidigt föreskrift om de styrelser eller myndigheter, som skola fullgöra vad i stad åligger magistrat eller stadsfullmäktige, och om omfattningen av deras befogenheter uti ifrågavarande hänseende.

I 3 § av lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse på landet uttalas bl. a., att kommunen själv äger att efter vad i lagen närmare bestämmes vårda sina gemensamma ordningsangelägenheter, såvitt icke handhavandet därav enligt gällande författningar tillkommer annan. Enligt 6 § i samma lag äger kommunen även att för överträdelse av de kommunalstadgar, som kommunen kan finna skäl att uppgöra till främjande av sedlighet samt ordning och säkerhet inom kommunen, i samma stadgar bestämma visst ansvar. För att av kommunen fattade beslut, som äro ämnade att tillämpas såsom kommunalstadgar i angivna avseenden, skola bliva gällande fordras enligt 80 § i lagen Konungens befallningshavandes godkännande. Besluten skola antingen oförändrat fastställas eller ogillas.

Enligt regeringsrättens praxis kan genom de kommunala stadgorna rätten att anordna nöjestillställningar inskränkas till viss tid på dygnet ävensom föreskrivas skyldighet att avsluta tillställning senast vid visst klockslag.

Beträffande rätten att anordna offentlig dans i samband med servering av rusdrycker samt den tid, då utskänkning av rusdrycker är tillåten, finnas bestämmelser i 55 och 56 §§ av förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker. I 55 § stadgas, att utskänkning av rusdrycker icke må ske i lokal eller å plats, där offentlig danstillställning äger rum, eller i annan lokal, som med förenämnda lokal står i inre förbindelse. Konungens befallningshavande kan dock, efter magistratens eller kommunalnämndens hörande, för särskilt tillfälle medgiva undantag från det sålunda meddelade förbudet. Enligt 56 § får utskänkningen icke fortsätta längre än till klockan 10 eftermiddagen. Om särskilda omständigheter anses föranleda behov av att tiden för utskänkings avslutande bestämmes senare än till klockan 10 eftermiddagen, äger emellertid Konungens befallningshavande efter framställning i stad av stadsfullmäktige och på landet av kommunalstämma samt efter magistrats eller kommunalnämnds hörande därom förordna.

I motionerna framhålles, att det offentliga nöjeslivet i städer och stadsliknande samhällen på de senaste tio åren utvecklats i en riktning som måste väcka allvarlig eftertanke. Mest neddragande såväl i moraliskt som fysiskt hänseende verkade den offentliga dansen, särskilt då den ägde rum inomhus på restauranger och kaféer. Det vore ägnat att förvåna, att myndigheterna i så stor utsträckning som skedde beviljade tillstånd till nattliga danstillställningar,

som ofta tillätes pågå till klockan 2 på natten. Något behov härav kunde icke anses föreligga. Det syntes som om myndigheterna i större utsträckning än lagstiftaren avsett använt sin befogenhet att bevilja tillstånd till danstillställningar och att meddela undantag från bestämmelser, som i allmänhet skulle tillämpas.

Erfarenheten har visat, att det offentliga nöjeslivet på senare tid i en viss utsträckning antagit former, som äro mindre önskvärda. Med anledning härav ha meddelats åtskilliga bestämmelser som avse att verka reglerande på området. I betraktande av de synnerligen växlande förhållandena inom olika delar av landet är det emellertid tydligt, att tillämpningen av dessa bestämmelser understundom måste vara förenad med betydande svårigheter. Härtill kommer att frågan om nöjeslivets reglering i och för sig är av mycket ömtålig beskaffenhet.

Utskottet.

Med hänsyn till det sagda är det icke ägnat att förvåna, att syftet med bestämmelserna icke alltid vunnits i sådan grad som varit önskvärd. Motionärerna synas vilja tillskriva detta förhållande en felaktig tillämpning av författningarna från vederbörande myndigheters sida. Härav framgår emellertid, att motionärerna ansett att de medel som de nuvarande bestämmelserna uti förevarande avseende lägga i myndigheternas händer i och för sig äro tillräckliga. Utskottet, som i sitt utlåtande nr 21 vid innevarande riksdag förordat skärpta åtgärder mot de s. k. nattklubbarna, har icke heller kunnat finna, att någon avsevärd brist kan anses vidlåda bestämmelserna i de hänseenden, som i nu förevarande motioner beröras. Av denna orsak finner utskottet icke anledning att påkalla några ytterligare lagstiftningsåtgärder i den riktning, som motionärerna förordat. Vad angår tillämpningen av författningarna är det uppenbarligen angeläget att myndigheterna följa hithörande frågor med uppmärksamhet samt vidtaga alla de åtgärder som med hänsyn till olika förhållanden i orterna bäst kunna leda till målet. I vad mån en strängare tillämpning av gällande bestämmelser kan anses behövlig, vågar utskottet icke uttala sig om. I allt fall torde den s. k. 1928 års revision av rusdrycks-lagstiftningen komma att uppmärksamma förevarande spörsmål.

På grund av det anförda får utskottet hemställa,

att förevarande motioner icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 23 februari 1934.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar *Akerman*, *Anderson* i Hägelåkra*, *Larson* i Lerdala, *Wagnsson*, *Heüman** och *von Heland*;

från andra kammaren: herrar *Linnér**, *Nilsson* i Antnäs, *K. A. Westman** och *Sjögren*, fru *Östlund* samt herrar *Olsson* i Rimforsa, *Olsson* i Mellerud och *Johnsson* i Kalmar.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.